

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

A1. α) Το βασικό θέμα του άρθρου είναι οι αρνητικές συνέπειες του πρωταθλητισμού στη ψυχική υγεία των αθλητών. Ειδικότερα, αφορμάται από την περίπτωση της Γιαπωνέζας παγκόσμιας πρωταθλήτριας στο τένις Οσάκα, η οποία πρόσφατα αποχώρησε από τουρνουά εξαιτίας κατάθλιψης. Οι ιθύνοντες τής επέβαλαν κυρώσεις φανερώνοντας την εμπορευματοποίηση και αυτοματοποίηση των αθλητών. Η περίπτωση της Οσάκα αποκαλύπτει μία σκοτεινή πλευρά του πρωταθλητισμού και την ανάγκη αλλαγής συμπεριφοράς απέναντι στους αθλητές.

β) «η επιτυχία έχει γίνει απάνθρωπη»: προσωποποίηση
«Τελικά, μήπως η επιτυχία έχει γίνει απάνθρωπη;»: ρητορικό ερώτημα
«η λάμψη απαιτεί...»: προσωποποίηση
«ρομποτοποίηση κάθε νέου αθλητή»: μεταφορά, ειρωνεία
«Μήπως η λάμψη ... και αυτοματοποίηση;»: ρητορικό ερώτημα
«γιατί για νέους ανθρώπους μιλάμε»: προσωπικό σχόλιο
«σκοτεινές πλευρές»: μεταφορά
«άηχη, δυνατή κραυγή»: συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις

2^η δραστηριότητα

A2. α) «ειδικούς»: προσωπικό σχόλιο, ειρωνεία
«προϊόν»: μεταφορική χρήση της γλώσσας, ειρωνεία

β) αποχώρησε = αποσύρθηκε, εγκατέλειψε
κυρώσεις = ποινές
προσωπικό = ατομικό, ιδιωτικό

3^η δραστηριότητα

A3.

Τίτλος: Η ζωή ενός αθλητή

Ζητούμενο 1^ο : δυσκολίες αθλητών

- σωματική και ψυχική κόπωση λόγω της πολύωρης προπόνησης
- έλλειψη διαπροσωπικών σχέσεων
- ζωή στέρησης, συνεχούς προσπάθειας και πλήρους αφοσίωσης στο άθλημα με αποτέλεσμα την ανυπαρξία άλλης επαγγελματικής απασχόλησης
- εμπορευματοποίηση του αθλητισμού (διαφημίσεις, χορηγίες, πολυεθνικές) με αποτέλεσμα οι αθλητές να γίνονται ανταλλάξιμες αξίες και προϊόντα προς κατανάλωση
- οξύς και ίσως αθέμιτος ανταγωνισμός
- πίεση για χρήση αναβολικών ουσιών από προπονητές ή γονείς

Ζητούμενο 2^ο : προσόντα αθλητών

- ποικίλες αρετές, όπως θέληση, θάρρος, υπομονή, επιμονή, αισιοδοξία για δημιουργική δράση και σύμμετρη ανάπτυξη σώματος και ψυχής
- αγωνιστικότητα, πίστη στην επιτυχία και στο «ευ αγωνίζεσθαι», ευγενής άμιλλα για την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ συναθλητών και την ύπαρξη θεμιτού συναγωνισμού
- ηθικές αρχές, όπως τιμιότητα, δικαιοσύνη, συνεργασία, αλληλοβοήθεια, αλληλοσεβασμός, καθώς οι αθλητές αποτελούν πρότυπα ιδίως για τη νέα γενιά
- πίστη στο ολυμπιακό ιδεώδες

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Το ποιητικό υποκείμενο είναι ένας αθλητής, ο οποίος βρίσκεται στη γραμμή εκκίνησης για να ξεκινήσει η κούρσα ταχύτητας. Γεμάτος ένταση, πίεση αλλά και αποφασιστικότητα είναι έτοιμος να κερδίσει για πρώτη φορά στη ζωή του. Τρέχει με ξέφρενο ρυθμό και πραγματικά κόβει το νήμα, ωστόσο διαπιστώνει από τις αποδοκίμασιές πως είναι μόνος του, καθώς οι υπόλοιποι αθλητές βρίσκονται στην γραμμή εκκίνησης.

2^η δραστηριότητα

B2. α) Ο εξομολογητικός τόνος επιτυγχάνεται με την χρήση:

- α' ενικού ρηματικού προσώπου («φεύγω, θέλω»)
- σχημάτων λόγου, όπως μεταφοράς («να ξεχρεώσω τη ζωή μου»), που φανερώνει τον βιωματικό χαρακτήρα - προσωπική οπτική γωνία
- λέξεων/φράσεων («εξογκωμένες φλέβες, τένοντες τεντωμένοι, συσπάσεις στο πρόσωπο», «είμαι για πάντα μόνος»), που δηλώνουν προσωπικά βιώματα του αθλητή

β) Η περιγραφή εντοπίζεται στους στίχους «Οι κερκίδες ... τους ηττημένους». Μέσω των συγκεκριμένων στίχων φανερώνεται η έντονη συναισθηματική κατάσταση του ήρωα, ο οποίος νιώθει άγχος, πίεση και συναισθηματική φόρτιση όχι μόνο λόγω της προσωπικής του επίδοσης αλλά και εξαιτίας των αυστηρών και πολυάριθμων θεατών στις κερκίδες, οι οποίοι αντιμετωπίζουν με αυστηρότητα και αποδοκιμασία τους ηττημένους αθλητές.

3^η δραστηριότητα

B3. Στους συγκεκριμένους στίχους ο ήρωας εμφανίζεται συνειδητοποιημένος κι αποφασισμένος απέναντι στη νέα κούρσα ταχύτητας. Σε προηγούμενους αγώνες κυριαρχούσαν διάφορες δικαιολογίες για τις ήττες του, όπως οι αφέτες, οι θλάσεις, οι άσχημες καιρικές συνθήκες και η κακή φόρμα («Οι δικαιολογίες μου ... η κακή μου φόρμα»). Ωστόσο, στην τωρινή κούρσα τοποθετεί πίσω του το παρελθόν και με θέληση, αγωνιστικότητα και ψυχική δύναμη είναι έτοιμος να κερδίσει για να «ξεχρεώσει τη ζωή του».

Προσωπικά, θεωρώ ότι η στάση του ήρωα μπορεί να εμπνεύσει τη σημερινή νέα γενιά. Σε μια κοινωνία άκρατου καταναλωτισμού, υλικού ευδαιμονισμού κι υποβάθμισης αρχών και ιδανικών είναι ανάγκη ο νέος άνθρωπος με ψυχική και σωματική δύναμη, θέληση και αποφασιστικότητα να δώσει την προσωπική του μάχη για μία καλύτερη ζωή τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΔΙΠΛΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ